Gemeente Amsterdam

Evaluatie Centrum Begroot 2020

Gemeente Amsterdam

Centrum Begroot

Inhoud

1 Voorbereiding 4
1.1 Centrum Begroot 2020 4
1.2 Budget 4
1.3 Kwetsbare wijken 5
1.4 Randvoorwaarden 5
1.5 Thema's 6
1.6 Wijze van uitvoering 6
1.7 Selecteren van de plannen 6
1.8 Leeftijd stemmers 7

2 Proces 8
2.1 Offline component 8
2.2 Corona impact 8
2.3 Uploaden plannen 9
2.4 Haalbaarheidstoets 10
2.5 Proces niet haalbare plannen 11
2.6 Stemmen 11
2.6.1 Statistieken van de website stemfase (22 juli t/m 26 augustus) 12
2.6.2 Statistieken Facebook 12
2.6.3 Vergelijking met 2019 13

3 De Uitslag 15
3.1 Centrum Oost en West 17
3.2 Oostelijke Eilanden (Kattenburg, Wittenburg en Oostenburg) 19
3.3 Haarlemmerhouttuinen 20
3.4 Wat zegt de uitslag? 21
3.5 Steminformatie 22

4 Leeftijd stemmers 23

5 Verhouding Centrum Begroot en subsidies 24
5.1 Subsidie Bewonersinitiatieven 24
5.2 Subsidieregeling gebiedsgebonden kunst en cultuur 25
5.3 Subsidie Sociale Basis 25
5.4 Subsidie groene daken en groene gevels 25
5.5 Fonds voor Centrum (in oprichting) 26
5.6 Conclusie 26

6 Input bewoners 27
6.1 Andere doeleinden 27
6.2 Kwaliteit ingediende plannen 27
6.3 Input buurtorganisaties 27

6.4 Buurten met veel bewoners hebben meer stemmen 28
6.5 Uitslag online peiling 28

7 Kosten 31
7.1 Inschatting ambtelijke capaciteit 31
7.2 Kosten uitvoeren Centrum Begroot 32

8 Leerpunten 34
8.1 Doel en Bereik 34
8.2 Centrum Begroot inclusiever maken 34
8.3 Offline-component vergroten 35
8.4 Opknippen Buurtbudget 35
8.5 Bewoners meer mee laten bepalen 35
8.6 Evaluatie proces 36
8.6.1 De haalbaarheidstoets 36
8.6.2 Spelregels verdeling restbedrag van te voren vastleggen 36
8.7 Aanbevelingen 37

9 Inspiratie buurtbudgetten andere stadsdelen 39
9.1 Oost Begroot 39
9.2 Buurtbudgetten in West 40
9.3 Buurtbudget Noord 40

1 Voorbereiding

In december 2019 is in de staf ingestemd om nog een editie van Centrum Begroot te lanceren met het beschikbare buurtbudget van € 500.000, wat vanuit de Centrale stad beschikbaar is gesteld. De stadsdeelcommissie heeft ook ingestemd met dit voorstel op 17 december 2019.

1.1 Centrum Begroot 2020

Centrum Begroot 2020 is een vervolg op de editie van 2019. Het betreft een online platform waar bewoners en ondernemers plannen kunnen indienen voor de verbetering van de buurt en plannen die leiden tot een verbetering van de verbinding tussen bewoners onderling. Wanneer het plan 50 likes haalt op de website wordt het plan door het stadsdeel getoetst. De plannen die voldoen aan de indieningseisen en die haalbaar en uitvoerbaar zijn (binnen een jaar) worden geselecteerd en teruggeplaatst op de website. Alle bewoners van het Centrum (van 10 jaar en ouder) die geregistreerd staan op een adres in het stadsdeel kunnen daarna het geld verdelen onder ingestuurde plannen. Zij krijgen hiervoor een brief met een persoonlijke stemcode. Bewoners bepalen uiteindelijk welke plannen worden uitgevoerd.

1.2 Budget

Dit jaar komt het budget van € 500.000 vanuit de portefeuille democratisering. Dit bedrag is bedoeld als buurtbudget: een budget wat wordt uitgegeven door de buurt/bewoners van het stadsdeel. Ieder stadsdeel krijgt hetzelfde bedrag voor hetzelfde doel.
Sinds mei 2018 bestaat de portefeuille 'Democratisering inclusief Bestuurlijk Stelsel', met daarvoor verantwoordelijke wethouder Rutger Groot Wassink. Belangrijkste ambitie is om inwoners van Amsterdam grotere zeggenschap te laten hebben over hun directe omgeving, gemeentelijke dienstverlening en de stad als geheel.[1] Ieder stadsdeel is met een voorstel gekomen hoe zij het buurtbudget van 2020 willen uitgeven. Het voorstel van stadsdeel Centrum, om een tweede editie van Centrum Begroot te lanceren is in het portefeuillehouders overleg stadsbreed van 10 januari besproken. Rutger Groot Wassink heeft ingestemd met het voorstel.

[1] Coalitieakkoord Groen Links/D66/PVDA/SP - Mei 2018

1.3 Kwetsbare wijken

Centrum Begroot 2020 heeft een aantal andere uitgangspunten dan de editie van 2019. Zo is er dit jaar een verdeling gemaakt in het bedrag zodat de kwetsbare wijken in Centrum gegarandeerd geld te verdelen zouden hebben. Vorig jaar hadden in de kwetsbare wijken relatief weinig plannen budget gewonnen. Daarom heeft Centrum Begroot 2020 van die € 500.000 een deel van het budget gereserveerd voor de Oostelijke Eilanden (Kattenburg, Wittenburg en Oostenburg) en de Haarlemmerhouttuinen. Voor de plannen die werden ingediend voor de Oostelijke Eilanden was € 150.000 te verdelen en voor de plannen die werden ingediend in de Haarlemmerhouttuinen was € 100.000 te verdelen. Voor de rest van stadsdeel Centrum bleef er nog € 250.000 te verdelen[2]. Zo hoefden de kwetsbare wijken niet te concurreren met de rest van Centrum en was het hiermee gegarandeerd dat een deel van het geld tegoed komt aan deze wijken.

1.4 Randvoorwaarden

Naar aanleiding van de evaluatie en de ervaring die is opgedaan bij Centrum Begroot 2019 zijn er een aantal wijzigingen aangebracht in de editie van 2020. Zoals hierboven al even is genoemd werd de € 500.000 verdeeld in gebieden:

- € 150.000 voor initiatieven met de meeste stemmen op de Oostelijke eilanden;
- € 100.000 voor de initiatieven met de meeste stemmen in de Haarlemmerhouttuinen;
- € 250.000 voor initiatieven met de meeste stemmen in de rest van stadsdeel Centrum.

Daarnaast golden de volgende randvoorwaarden:

- De planindiener is een bewoner, een bewonersgroep, (vrijwilligers-)organisatie of een ondernemer met een binding met de buurt;
- Het plan draagt bij aan de verbinding tussen bewoners onderling of aan de verbetering van de leefbaarheid van de buurt;
- De planindiener levert verplicht een kostenraming/begroting toe aan het plan;
- De planindiener regelt vooraf toestemming van de eigenaar, wanneer het plan een initiatief op of aan een eigendom van een ander betreft. Als dit bij de haalbaarheidstoets nog niet geregeld is door de planindiener valt het plan af;
- De planindiener moet verplicht aangeven hoe het plan uitgevoerd wordt: voert men dat zelf uit of wil men dat de gemeente het uitvoert;
- We hanteren een maximum van € 50.000 per initiatief ivm aanbestedingsregels;
- Wij communiceren duidelijk aan de planindiener na de haalbaarheidstoets wat nodig is voor plannen waarvoor een vergunning nodig is:

    Wanneer er voor het uitvoeren van een plan een omgevingsvergunning of andere vergunning nodig is, wordt dit gecommuniceerd aan de planindiener. Hierdoor is het vooraf duidelijk dat een vergunning noodzakelijk is. Vooraf valt niet te garanderen dat een vergunning verleend wordt, dit moet duidelijk zijn voor de planindiener. Daarnaast maken we vooraf duidelijk dat het aanvragen van een vergunning extra

[2] Ter vergelijking: in 2019 was er met Centrum Begroot € 200.000 te verdelen over de plannen uit heel stadsdeel Centrum.

kosten met zich meebrengt (leges, kosten voor tekeningen en/of berekeningen) en tijd kost. Dit moet meegenomen worden in de begroting van het plan;
- Kinderen vanaf 10 jaar mogen mee stemmen. Dit vergt een ander type van participatie (deels via scholen) en communicatie.

1.5 Thema's

Ook dit jaar heeft stadsdeel Centrum geen thema's gekozen. Het stond bewoners vrij om een willekeurig plan in te dienen. Ook stond het bewoners vrij om het budget te verdelen onder alle plannen. Het was dus niet zo dat als je op de Oostelijke Eilanden woont, je dan alleen plannen kon kiezen voor die buurt. Zo konden wij zien waar bewoners de meeste behoefte aan hadden. Uiteindelijk waren de plannen bijna allemaal wel te verbinden aan een thema. In 2020 zijn de volgende thema's benoemd: 'Groen en Duurzaamheid', 'Kunst en Cultuur', 'Openbare ruimte en Verkeer', 'Buurthuizen en Ontmoeting' en als laatste een categorie 'Overig' voor de plannen die niet in een specifiek thema pasten.

1.6 Wijze van uitvoering

Omdat de gemeente gebonden is aan Europese aanbestedingsregels, moet de gemeente boven een bepaald bedrag drie offertes aanvragen. Om te voorkomen dat er aanbesteed moest worden is er dit jaar voor gekozen om een maximumbedrag van € 50.000 per plan te hanteren. Een ingediend plan mocht dus niet meer dan €50.000 budget vragen. Dit leidt er tevens toe dat er meer plannen uitgevoerd kunnen worden van het beschikbare bedrag van € 500.000 en dat meer plannen kans maakten om uitgevoerd te worden. De ingediende plannen konden zowel plannen zijn waarbij een bijdrage wordt gevraagd aan de gemeente als plannen waarbij de gemeente zelf het budget moet besteden.

1.7 Selecteren van de plannen

Ook in 2020 stond het iedereen vrij om een plan te uploaden op de website van Centrum begroot. In stadsdeel Centrum is ervoor gekozen om ook dit jaar weer een drempel van 50 likes in te voeren. De plannen die op de website werden geplaatst moesten dus likes verzamelen van bezoekers van de site. Zodra het plan meer dan 50 likes haalde ging dit plan naar de volgende ronde. De volgende ronde was de haalbaarheidstoets die werd uitgevoerd door medewerkers van de gemeente.

De plannen die de drempel van 50 likes haalden werden onderzocht op haalbaarheid. De plannen die na deze toets overbleven werden voorgelegd aan de stadsdeelcommissie. De stadsdeelcommissie mocht bepalen welke plannen terug werden geplaatst op de website voor de stemronde. Net als vorig jaar koos de stadsdeelcommissie ervoor om alle haalbare plannen terug te plaatsen op de website. Het stemmen ging met een unieke stemcode die verspreid werd in heel stadsdeel Centrum aan iedereen van 10 jaar of ouder. Met deze stemcode kon men op de website een winkelmandje vullen met plannen, totdat het budget van € 500.000 op was.

1.8 Leeftijd stemmers

Vorig jaar mochten bewoners van 18 jaar en ouder stemmen op de plannen. In 2020 is de leeftijd verlaagd naar 10 jaar, omdat de wens was om jongeren te bereiken en hen mee te laten bepalen wat zij belangrijk vinden voor hun buurt.

2 Proces

Nadat de keuzes zijn gemaakt door het dagelijks bestuur van stadsdeel Centrum over hoe Centrum Begroot 2020 vormgegeven moest worden, is de website op 2 maart in de lucht gegaan en is er gecommuniceerd via verschillende kanalen over Centrum begroot. Namelijk:

- Artikel in de gemeentekrant
- Artikel op stadsdeelwebsite
- Artikel in de digitale nieuwsbrief van het stadsdeel
- Facebook ad campagne
- Instagram ad campagne
- Gedrukte flyer deur aan deur verspreid op de Oostelijke Eilanden en de Haarlemmerhouttuinen
- Posters (gebiedsmakelaars onder de arm naar geschikte locaties om op te hangen)
- Handtekening van Centrum Begroot onder de mail
- Inzet van de gebiedsteams bij hun netwerk
- Een aantal buurtkranten hebben artikelen gepubliceerd

2.1 Offline component

Dit jaar was de intentie om Centrum Begroot niet alleen digitaal, maar ook offline onder de aandacht van de bewoners te brengen. Hiervoor is contact gelegd met DOCK. De medewerkers van het pluspunt bij alle buurthuizen konden mensen helpen om een plan digitaal in te dienen. Niet iedereen is even digitaal vaardig. Op de Oostelijke Eilanden en in de Haarlemmerhouttuinen is een flyer verspreid onder de bewoners met informatie over Centrum Begroot en waar ze terecht konden voor hulp bij hun plan.
Ook zijn alle basisscholen van stadsdeel Centrum benaderd met de vraag of wij langs mogen komen om iets te vertellen over Centrum Begroot om het ook onder de aandacht bij de jonge bewoners te brengen die dit jaar mee mogen doen. Er is slechts een basisschool ingegaan op deze uitnodiging, de Kleine Reus.
Daarnaast waren er afspraken gemaakt met verschillende buurtgroepen om samen koffie te drinken en samen na te denken over plannen voor de buurt.

2.2 Corona impact

Op 12 maart werden landelijke maatregelen aangekondigd in verband met de verspreiding van het coronavirus. Vanaf die dag was het niet meer mogelijk om bijeenkomsten te organiseren en moest iedereen, zo mogelijk, thuis werken. Daarna moesten scholen en de horeca ook dicht. Corona heeft een enorme impact op bewoners en ondernemers. De vraag was dan ook of Centrum Begroot nog doorgang kon vinden.

Vanwege het virus was het niet mogelijk om het offline gedeelte uit te voeren, namelijk om mensen te helpen met het indienen van plannen bij de buurthuizen en om promotie in de gebieden te doen. Daarnaast kreeg de gemeente via diverse kanalen binnen dat men het ongepast vond dat de gemeente in deze tijd van crisis reclame maakte voor 'gezellige buurtplannetjes'.

Op 30 maart heeft het dagelijks bestuur ingestemd met het voorstel om Centrum Begroot tot nadere orde op te schorten. Plannen indienen op de site bleef wel mogelijk. Ook werd de optie van indienen via Whatsapp toegevoegd. Om de drempel van het indienen van plannen te verlagen konden mensen vanaf 30 maart dus ook plannen indienen via Whatsapp. Op de website werd duidelijk aangegeven dat het proces van Centrum Begroot werd opgeschort. Afgesproken was dat wanneer het proces weer zou worden hervat, dit twee weken van tevoren gecommuniceerd zou worden.

In maart en april hebben meerdere afstemmingsoverleggen plaatsgevonden met de andere stadsdelen die ook worstelen met hoe (online) verder te gaan met de buurtbudgetten. Het offline gedeelte, in gesprek gaan met mensen of mensen helpen met indienen van plannen, was niet mogelijk. Deze dilemma's zijn met wethouder Groot-Wassink besproken en hij heeft ingestemd met een online (door)start van de buurtbudgetten. Voor Centrum betekende dit dat het proces van Centrum Begroot volledig online kon worden voortgezet.

Op 4 mei heeft het dagelijks bestuur van stadsdeel Centrum ingestemd met het online hervatten van Centrum Begroot. De einddatum voor het online indienen van plannen werd woensdag 27 mei. Plannen liken kon tot 3 juni. Dit is op onze normale kanalen gecommuniceerd, maar ook op sociale media en op de website van Centrum Begroot. Omdat sommige mensen het indienen van plannen op de website ingewikkeld vinden, en niet meer in buurthuizen geholpen konden worden met het online indienen, is de mogelijkheid van het indienen van plannen via Whatsapp toegevoegd. Dit heeft ook aandacht gekregen in de promotiecampagne.

2.3 Uploaden plannen

Van 2 maart t/m 27 mei zijn er 173 plannen ingediend[3]. Hiervan hebben 119 plannen de drempel van 50 likes gehaald. De indieners van de plannen die de drempel van 50 likes niet hebben gehaald hebben een mail gekregen dat ze niet doorgaan voor de haalbaarheidstoets. De 119 indieners die wel doorgaan hebben een mail gekregen met informatie over het proces. Daarna is de status van de plannen op de website van Centrum Begroot aangepast.

Bij de 119 plannen met 50 likes of meer zitten 20 plannen voor de Oostelijke Eilanden, met in totaal een gevraagd budget van € 325.388 en 7 plannen voor de Haarlemmerhouttuinen met een totaal gevraagd budget van € 167.250.

Statistieken van de website indienfase
Er zijn **173 plannen** ingestuurd in totaal.

[3] Ter vergelijking: Vorig jaar zijn er 144 plannen ingediend

- Deze plannen zijn 14.151 keer geliked
    - Likes voor: 13.507
    - Likes tegen: 644
- **119 plannen** hebben de drempel van 50 likes gehaald
- Totaal aantal unieke bezoekers website: minimaal 27.001 (Dit getal is niet meer zo accuraat als voorheen, omdat we sinds dit jaar met een cookiemelding werken i.v.m. privacywetgeving. Mensen die de cookiemelding niet accepteren tellen niet mee in de statistieken.)
- Apparaten gebruikt: 72% mobiele telefoons, 23,4% desktop, 4,6% desktop.

2.4 Haalbaarheidstoets

Wanneer een plan de drempel van 50 likes haalde werd het plan direct getoetst. Het plan moet voldoen aan de criteria van Centrum Begroot, zoals haalbaarheid en uitvoerbaarheid binnen een jaar. Ook werd gekeken of het plan voldeed aan de gestelde randvoorwaarden die in hoofdstuk 1 zijn benoemd. Door direct te toetsen na het behalen van de 50 likes, kon het toetsen verspreid in de tijd plaatsvinden in plaats van alles tegelijk op een dag. Ook was er zo meer tijd om de indiener om verheldering van het plan te vragen, indien nodig. Naar aanleiding van dit contact heeft 1 persoon zijn plan in getrokken, omdat zijn plan erg veel leek op een ander plan en hij zelf verder geen tijd had om zijn plan uit te voeren.

Ook zijn er in de loop van het proces drie verschillende aanvragen voor AED's ingediend, die de gebiedsteams vanuit hun gebiedsbudget hebben gefinancierd. Deze drie plannen deden daarom ook niet meer mee met de tweede fase van Centrum Begroot.

Verder is er een plan ingediend voor boomtuintjes op het Westerdok. Vorig jaar heeft het plan '100 Boomparken in Centrum' de meeste stemmen gekregen bij Centrum Begroot. Bewoners kunnen zich aanmelden bij de winnende partij 'De gezonde stad' om zich op te geven voor de aanleg van boomtuintjes op de geschikt bevonden locaties (De Oostelijke eilanden en Westerdok). De planindienster kan hier aan mee doen. Haar plan hoefde daarom ook niet door naar de tweede fase.

Ook zijn er twee plannen ingediend voor een toiletgebouw in de speeltuin op de Herenmarkt. Deze planindieners wilden er samen één plan van maken.

Bij de haalbaarheidstoets wordt o.a. gekeken naar:

- Is het plan uitvoerbaar binnen de wettelijke regelgeving?
- Draagt het plan bij aan het verbeteren van de buurt of het versterken van de verbinding tussen buurtgenoten
- Is het plan binnen een redelijk korte termijn uitvoerbaar (binnen 1 jaar).
- Als er sprake is van een plan op het eigendom van een ander, is hiervoor toestemming gegeven?

Naar aanleiding van deze haalbaarheidstoets zijn 85 plannen overgebleven. Deze 85 plannen zijn voorgelegd aan de stadsdeelcommissie. De stadsdeelcommissie heeft er voor gekozen om alle plannen terug te laten plaatsen op de website voor de stemfase. Om de website enigszins overzichtelijk te maken met deze grote hoeveelheid plannen is het mogelijk om op de stemsite plannen te filteren op buurt en op thema.

2.5 Proces niet haalbare plannen

De plannen die na de haalbaarheidstoets als niet haalbaar zijn beoordeeld, zijn geïnformeerd met een duidelijk mail waarom het plan niet haalbaar is. Deze tekst werd ook op Centrum Begroot geplaatst.

Een aantal groenplannen zijn in overleg met de gebiedsbeheerder als niet haalbaar bestempeld omdat ze niet in zelfbeheer konden worden genomen (of de indiener dit niet kon organiseren), en stadswerken dit groen niet in beheer kon nemen ivm de structurele kosten die hierbij komen kijken.

Verder is bij de indieningsvereisten van Centrum Begroot gecommuniceerd dat, indien een plan voorziet in een aanpassing op privé-eigendom, er vooraf toestemming van de eigenaar moet zijn om als haalbaar te kunnen worden bestempeld. In een aantal gevallen is geen toestemming van de pandeigenaar verkregen. Deze plannen zijn daarom als niet haalbaar bestempeld. Ook plannen waarvoor nog geen locatie was gevonden zijn afgevallen, omdat deze plannen niet concreet genoeg waren.

Plannen die het aanschaffen van een product betreffen, zoals de aanschaf van een elektrisch wagentje voor bevoorrading of een kortingsactie voor de aanschaf van een regenton zijn afgevallen. De reden hiervoor was dat Centrum Begroot niet is bedoeld om met gemeenschapsgeld commerciële activiteiten te financieren.

2.6 Stemmen

Van 22 juli tot en met 26 augustus 2020 konden alle bewoners uit Centrum van 10 jaar en ouder hun favoriete plannen voor Centrum selecteren voor een totaalbedrag van € 500.000. Hiervoor zijn brieven verspreid met een unieke stemcode. De plannen die het vaakst zijn gekozen en die samen maximaal € 500.000 bedragen, zullen worden uitgevoerd.

Naast de stembrief is er wederom gebruik gemaakt van andere communicatiekanalen om Centrum Begroot onder de aandacht te brengen, o.a. in de gemeentekrant, stadsdeelwebsite en facebookpagina.

Na 26 augustus konden bewoners niet meer stemmen. Op 8 september is de uitslag officieel bekend gemaakt in de stadsdeelcommissie vergadering. Daarna was via de website een uitslagbrief te downloaden. Ook werden de winnende plannen bovenaan het overzicht van

ingediende plannen gezet op de website. Hier kwam een icoontje van een beker bij met de tekst 'dit plan wordt uitgevoerd'. Zo werd duidelijk gemaakt welke plannen gewonnen hadden.

2.6.1 Statistieken van de website stemfase (22 juli t/m 26 augustus)

- Er is 8.520 keer gestemd
- Totaal aantal unieke bezoekers website: minimaal 7.104 (hier zie je dat wij dit getal niet meer accuraat uit google analytics kunnen halen)
- Apparaten gebruik: desktop 61,1 %, mobiel 32,4% en tablet 6,6%

2.6.2 Statistieken Facebook

Ook dit jaar is de facebook campagne gelanceerd om de bewoners van Centrum te bereiken. De campagne was gericht op iedereen van 13 t/m 65+ jaar oud die woonachtig is in Stadsdeel Centrum van gemeente Amsterdam. De minimum leeftijd om een facebook profiel aan te maken is 13, vandaar dat het niet mogelijk was jongere kinderen te targetten.

De gemiddelde kosten per interactie liep in de campagne periode op van €0,13 per klik in week 32 op naar €0,26 in de laatste week 35. Dit is een normaal verloop. De makkelijkste en dus goedkoopste klikken vallen het eerste. Hiermee komen we uit op een gemiddelde kosten per klik van €0,18. Dit is een heel goed voor deze campagne. Zie hieronder de vergelijking met vorig jaar.

In de hele periode hebben mensen gemiddeld 3,2 keer de advertentie op facebook voorbij zien komen. Dit valt binnen de gewenste frequentie van de gemeente Amsterdam van tussen de 3 en 4 voor één campagne.

Er waren duidelijke verschillen in de prestaties de verschillende advertenties. Het doorklik percentage varieerde van 1,79% voor de beste tot 0,23% voor de slechtste advertentie. De beste advertentie heeft daarmee ook 65% van het budget opgemaakt en de slechtste maar 3,5%.

In het doorklikpercentage bij de doelgroep lijkt een duidelijk omslagpunt te zitten tussen de 25-34 en 35-44 jaar. De leeftijdsgroep van 35-44 jaar klikt ongeveer 30% vaker door dan de leeftijdsgroep 25-34 jaar. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat 35-44 jarigen veel vaker onderdeel van een gezin zijn en dus meer betrokken bij wat er in de buurt gebeurt. Zoals verwacht lag het doorklikpercentage bij ouderen duidelijk hoger dan bij alle andere leeftijden.

Met de facebookcampagne zijn meer mannen bereikt dan vrouwen. Dit is opvallend aangezien vrouwen meestal beter scoren. Zie tabel hieronder voor de volledige vergelijking tussen mannen en vrouwen in totaal.

	Vrouwen	Mannen	Onbekend
Kosten	€ 494,35	€ 493,79	€ 11,86
Bereik	53.824	63137	1216
€ / 1000 Bereikte mensen	€ 9,18	€ 7,82	€ 9,75
Vertoningen	166845	201754	5017
Klikken op links	2594	2446	66
€ / Klik	€ 0,19	€ 0,20	€ 0,18
Doorklik %	1,55%	1,21%	1,32%

2.6.3 Vergelijking met 2019

De campagne van 2020 heeft het heel veel beter gedaan dan vorig jaar. Zowel op het gebied van aantal klikken op de advertenties en ook het totale aantal mensen dat is bereikt.

	2019	2020	Verschil (%)
Kosten	€ 1.000,00	€ 1.000,00	0,00%
Bereik	64.480	118.177	83,28%
€ / 1000 Bereikte mensen	€ 15,51	€ 8,46	-45,44%
Vertoningen	207.058	373.616	80,44%
Klikken op links	2.789	5.106	83,08%
€ / Klik	€ 0,36	€ 0,20	-45,38%
Doorklik %	1,35%	1,37%	1,46%

Opvallend is dat het doorklikpercentage nagenoeg hetzelfde is gebleven terwijl de campagne van 2020 het op alle andere vlakken veel beter heeft gedaan. Dit is een indicatie dat de kwaliteit van de doelgroep nagenoeg hetzelfde is als vorig jaar, dit klopt aangezien we ook nagenoeg dezelfde doelgroep hebben getarget. Dat de andere cijfers er zo veel beter uit zien zal aan een combinatie van factoren liggen. Waaronder:

1. Corona Crisis. Veel bedrijven adverteerden minder waardoor de concurrentie minder was waardoor het adverteren en bereiken van mensen dus goedkoper was.
2. Timing in het jaar. Dit jaar was de campagne vroeger dan vorig jaar, begin augustus ten opzichte van eind september. Tijdens de zomermaanden zien we ook vaak dat bedrijven minder adverteren, waardoor de concurrentie lager is.

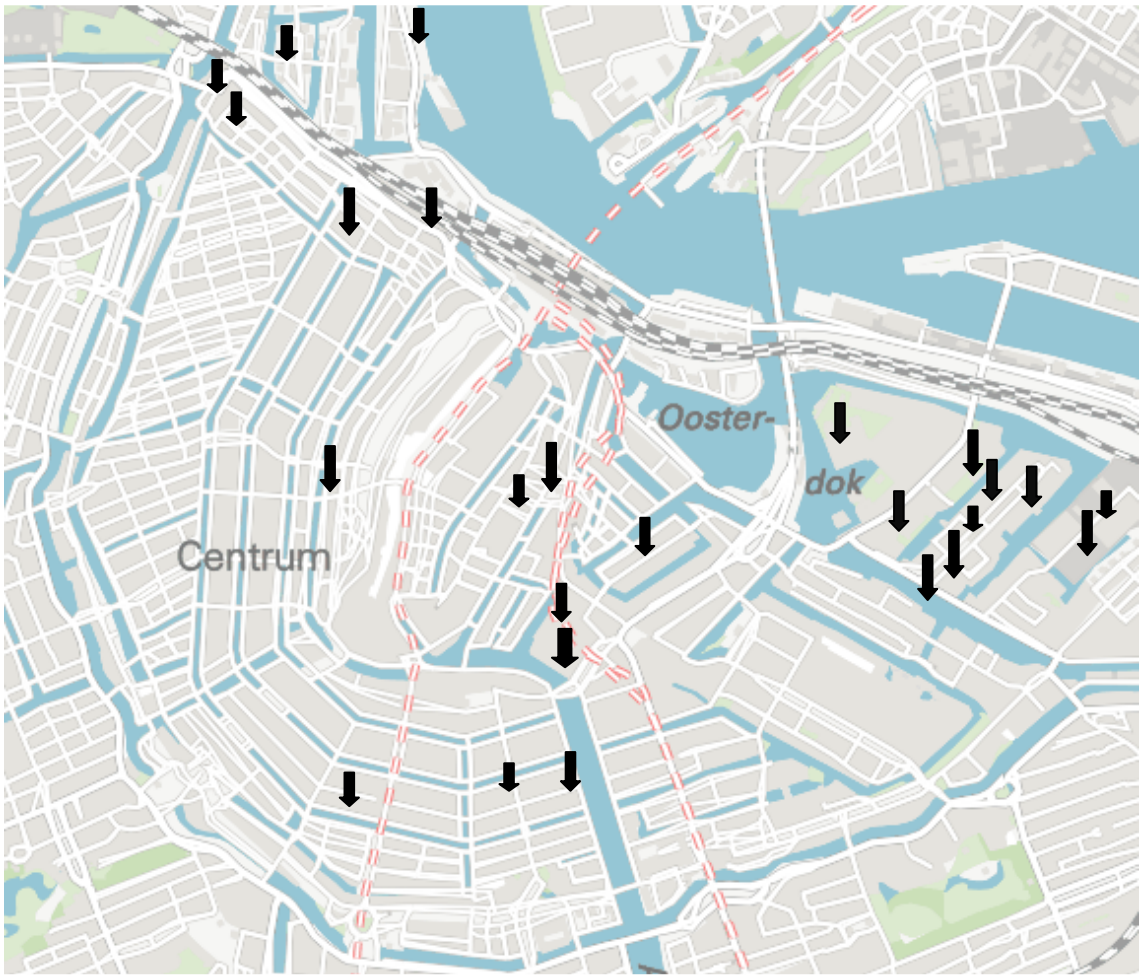
3. Lessen van vorig jaar. We zagen toen dat een nieuwe advertentie over de naderende deadline nadelig had uitgepakt op het gebied van kosten per klik en bereik. Daarom hebben we er voor gekozen om dat dit jaar niet meer te doen.

3 De Uitslag

Hieronder wordt eerst de overzichtskaart met vlaggetjes van alle ingediende plannen getoond. In de volgende kaart wordt met pijltjes getoond waar de winnende initiatieven worden uitgevoerd.

De 173 ingediende plannen

De winnende plannen

In 2020 hebben 28 plannen budget gewonnen. Omdat het budget dit jaar was verdeeld in 3 gebieden, werd achter de schermen gekeken welke plannen van de Oostelijke eilanden en de Haarlemmerhouttuinen de meeste stemmen kregen. Onder deze plannen werd het budget voor die gebieden verdeeld. Het kan dus voorkomen dat plannen voor de Oostelijke eilanden die minder stemmen kregen dan een plan dat voor Centrum West of Centrum Oost, toch worden uitgevoerd.

Zie hieronder de uitslag per gebied.

3.1 Centrum Oost en West

Beschikbaar Budget € 250.000/ restbudget €17.300:

Titel	Gebied	Thema	Stemmen	Budget	Budget opgeteld
2020: 20 groene parkjes in het Centrum erbij!	Centrum Algemeen	Groen en Duurzaamheid	4376	€ 40.000	€ 40.000
Bijenkorven en biodiversiteit in De Halve Wereld	Centrum Oost	Groen en Duurzaamheid	4086	€ 3.000	€ 43.000
Van dood asfalt naar levend groen	Centrum West	Groen en Duurzaamheid	3963	€ 17.500	€ 60.500
Fleurige plantenbakken in de Jodenbreestraat	Centrum Oost	Groen en Duurzaamheid	3879	€ 20.000	€ 80.500
De Schoonheid van Bethanië	Centrum Oost	Groen en Duurzaamheid	3502	€ 1.000	€ 81.500
Maak de Spuistraat duurzaam	Centrum West	Groen en Duurzaamheid	3397	€ 25.000	€ 106.500
Groene gevels in de Halve Wereld	Centrum Algemeen	Groen en Duurzaamheid	3218	€ 50.000	€ 156.500
Groen Uilenburg - tegen verloedering	Centrum Oost	Groen en Duurzaamheid	3044	€ 10.000	€ 166.500
Parklint van de Nieuwmarkt naar de Kromboomssloot	Centrum Oost	Groen en Duurzaamheid	2969	€ 50.000	€ 216.500
De bloemetjes buiten zetten op het Prinseneiland	Centrum West	Groen en Duurzaamheid	2923	€ 3.700	€ 220.200
Weg parkeerplaats, welkom groen	Centrum Oost	Groen en Duurzaamheid	2842	€ 7.500	€ 227.700
Een veilig en plezierig Amstelveld	Centrum Oost	Openbare Ruimte en Verkeer	2816	€ 5.000	**€ 232.700**

Een groene oase in de stad	Centrum Oost	Groen en Duurzaamheid	2808	€ 50.000	
Vergroening van de Czaar Peterbuurt	Centrum Oost	Groen en Duurzaamheid	2794	€ 10.000	
De Wijkbezorger komt terug	Centrum Algemeen	Overig	2661	€ 25.000	
De Groene Czaar Peter Passage	Centrum Oost	Groen en Duurzaamheid	2577	€ 50.000	
Opknapbeurt parkje Rapenburg/Nieuwegrachtje	Centrum Oost	Openbare Ruimte en Verkeer	2452	€ 50.000	
De Groene Kolk	Centrum West	Groen en Duurzaamheid	2420	€ 50.000	
Het is er al, je moet het alleen laten zien	Centrum West	Overig	2342	€ 30.000	
Groen Rondje Oosterdok	Centrum Oost	Groen en Duurzaamheid	2334	€ 50.000	
Groene daken op het Blauwlakenblok	Centrum West	Groen en Duurzaamheid	2316	€ 50.000	
Jong ontmoet oud met voedselfiets	Centrum Algemeen	Buurthuizen en Ontmoeting	2258	€ 44.500	
Wormenhotel op schoolpleinen	Centrum Algemeen	Groen en Duurzaamheid	2206	€ 24.000	
Zie jij ze vliegen!? Vogels kijken in de stad	Centrum Algemeen	Overig	2171	€ 10.000	
Speelplein Hortus Plantsoen	Centrum Oost	Openbare Ruimte en Verkeer	2137	€ 15.000	
Groenmarkt op de Czaar Peterstraat	Centrum Oost	Groen en Duurzaamheid	2119	€ 8.000	
Top Tieners - 1011 - plek voor jeugd 11-15 jaar	Centrum Oost	Buurthuizen en Ontmoeting	2038	€ 2.500	
Socialere Kazernebuurt door tafels en bloemen	Centrum Oost	Buurthuizen en Ontmoeting	2024	€ 6.000	
Homeless Art by Brilliant People	Centrum Algemeen	Kunst en Cultuur	2017	€ 20.000	
Lastagegaard	Centrum Oost	Groen en Duurzaamheid	1955	€ 10.000	
Muziek voor en mét ouderen	Centrum Algemeen	Buurthuizen en Ontmoeting	1906	€ 27.000	
Madelievenplein: Natuurlijk verbinden van mens & natuur	Centrum West	Groen en Duurzaamheid	1837	€ 22.750	
Watertappunten in het Funen	Centrum Oost	Openbare Ruimte en Verkeer	1813	€ 20.000	
Jeu de boules baan Funenpark	Centrum Oost	Openbare Ruimte en Verkeer	1799	€ 4.000	
Red Light Street Art	Centrum West	Kunst en Cultuur	1789	€ 8.000	
Opknapbeurt Bredero pleintje aan de Nieuwmarkt	Centrum Oost	Openbare Ruimte en Verkeer	1783	€ 20.000	
Wallengaard	Centrum West	Groen en Duurzaamheid	1783	€ 50.000	
Vernieuwing van de informatieborden op de Kadijken	Centrum Oost	Openbare Ruimte en Verkeer	1698	€ 3.500	
Jongerenwacht	Centrum West	Openbare Ruimte en Verkeer	1668	€ 25.000	
Veilig spelen & ontmoeten in de Sint Nicolaasstraat	Centrum West	Openbare Ruimte en Verkeer	1579	€ 4.000	
Boekenruilkast Feduzziplein Weteringbuurt	Centrum Oost	Buurthuizen en Ontmoeting	1561	€ 3.000	
Muziek en kunst op het dakterras	Centrum Algemeen	Kunst en Cultuur	1523	€ 22.500	
Luther Academie	Centrum Algemeen	Kunst en Cultuur	1470	€ 2.500	
Veilige en groene leefomgeving Sint Jorisstraat	Centrum Oost	Groen en Duurzaamheid	1373	€ 45.000	

Een historisch laagje in de Czaar Peter Passage	Centrum Oost	Kunst en Cultuur	1319	€ 40.000	
Het Straat Warenhuis Amsterdam Centrum	Centrum Algemeen	Buurthuizen en Ontmoeting	1273	€ 50.000	
Schaduw in speeltuin Funenpark	Centrum Oost	Openbare Ruimte en Verkeer	1266	€ 10.000	
Wormenhotels op de wallen	Centrum West	Groen en Duurzaamheid	1250	€ 30.000	
De Amsterdam Leeft ! Parade	Centrum Algemeen	Kunst en Cultuur	1220	€ 19.500	
Street art in de Willem Frederik Hermansstraat	Centrum Oost	Kunst en Cultuur	1185	€ 16.000	
ACCU's Muziek Karavaan	Centrum Algemeen	Buurthuizen en Ontmoeting	1119	€ 5.000	
Voormalige Huis van Bewaring verlicht	Centrum Oost	Overig	1055	€ 20.400	
Breken van Brood	Centrum Algemeen	Buurthuizen en Ontmoeting	988	€ 35.000	
Duimen omhoog, Falckstraat	Centrum Oost	Kunst en Cultuur	975	€ 48.000	
Goed wonen en winkelen (Czaar Peterkwartier)	Centrum Oost	Groen en Duurzaamheid	866	€ 50.000	
De geluidsbarrières van Amsterdam	Centrum Algemeen	Kunst en Cultuur	826	€ 20.000	
Zomer in de Beurs	Centrum Algemeen	Buurthuizen en Ontmoeting	801	€ 45.000	
Straatfeest voor de Goudsbloem	Centrum West	Buurthuizen en Ontmoeting	798	€ 7.700	
De vele gezichten van het Rembrandtplein in 2020	Centrum Oost	Buurthuizen en Ontmoeting	748	€ 11.000	
Burendag Utrechtsestraat en omgeving	Centrum Oost	Buurthuizen en Ontmoeting	711	€ 15.000	
Een communicatieplatform voor De Halve Wereld	Centrum Oost	Overig	635	€ 3.250	
De Pubquiz van Het Hart van de Stad	Centrum Algemeen	Buurthuizen en Ontmoeting	620	€ 10.000	
Maatschappelijke beursvloer Amsterdam Centrum	Centrum Algemeen	Buurthuizen en Ontmoeting	607	€ 50.000	

3.2 Oostelijke Eilanden (Kattenburg, Wittenburg en Oostenburg)

Beschikbaar Budget € 150.000 / restbudget € 11.900:

Titel	Gebied	Thema	Stemmen	Budget	Budget opgeteld
Drijvende Tuinen Oostelijke Eilanden	Oostelijke Eilanden	Groen en Duurzaamheid	3817	€ 50.000	€ 50.000
Uitbreiding Plukbos	Oostelijke Eilanden	Groen en Duurzaamheid	2895	€ 8.000	€ 58.000
Tof in de Kattenburgerhof	Oostelijke Eilanden	Groen en Duurzaamheid	2273	€ 5.000	€ 63.000
De Amsterdamse Waterspelen	Oostelijke Eilanden	Buurthuizen en Ontmoeting	1880	€ 20.000	€ 83.000
Vrouwenhuis Oostelijke eilanden	Oostelijke Eilanden	Buurthuizen en Ontmoeting	1475	€ 5.100	€ 88.100
Opknapbeurt speeltuin Olifantswerf en Leeuwenwerf	Oostelijke Eilanden	Openbare Ruimte en Verkeer	1327	€ 50.000	**€ 138.100**
Mozaïek route Oostelijke Eilanden	Oostelijke Eilanden	Kunst en Cultuur	1254	€ 17.500	
Gezond bewegen 55+ in de Witte Boei en Boomspijker	Oostelijke Eilanden	Buurthuizen en Ontmoeting	1241	€ 10.000	
Kansen voor de jeugd en zorg voor de ouderen	Oostelijke Eilanden	Buurthuizen en Ontmoeting	1230	€ 15.000	
Muziek & Dansfestival Oostelijke eilanden	Oostelijke Eilanden	Kunst en Cultuur	1026	€ 10.000	
Lichtjestocht Oostelijke Eilanden	Oostelijke Eilanden	Buurthuizen en Ontmoeting	1005	€ 3.000	
Oostenburg Brigade	Oostelijke Eilanden	Buurthuizen en Ontmoeting	850	€ 17.500	
Gedicht voor en door Eilanders	Oostelijke Eilanden	Kunst en Cultuur	750	€ 4.000	
Witte Katten Sing Along op de Oostelijke eilanden	Oostelijke Eilanden	Buurthuizen en Ontmoeting	698	€ 5.000	
Mobiele spiegels en een Mobiele balletbar	Oostelijke Eilanden	Buurthuizen en Ontmoeting	641	€ 8.500	
Korendag Oostelijke Eilanden	Oostelijke Eilanden	Buurthuizen en Ontmoeting	618	€ 14.000	
Kersttheatertour Oostelijke Eilanden	Oostelijke Eilanden	Buurthuizen en Ontmoeting	515	€ 15.000	

3.3 Haarlemmerhouttuinen

Beschikbaar budget € 100.000 / restbudget € 14.500

Titel	Gebied	Thema	Stemmen	Budget	Budget opgeteld
Plantenbakken in Mouthaansteeg	Haarlemmerhouttuinen	Groen en Duurzaamheid	3219	€ 1.000	€ 1.000
Lichtkunstwerk Nieuwe Westerdokstraat	Haarlemmerhouttuinen	Kunst en Cultuur	1303	€ 20.000	€ 21.000
De Haarlemmerbuurt verhaalt	Haarlemmerhouttuinen	Buurthuizen en Ontmoeting	1033	€ 28.500	€ 49.500
Stadsdorp pop-up	Haarlemmerhouttuinen	Buurthuizen en Ontmoeting	677	€ 36.000	**€ 85.500**
Buurtgezichten	Haarlemmerhouttuinen	Buurthuizen en Ontmoeting	540	€ 32.000	

In eerste instantie waren er 22 winnende plannen. Er is daarna nog een totaal restbudget van € 43.700 te verdelen. Het is niet van te voren in de spelregels van Centrum Begroot vastgelegd hoe dit restbudget verdeeld zou worden. Dit is overgelaten aan de stadsdeelcommissie. De stadsdeelcommissie heeft in haar vergadering van 8 september besloten dat het restbudget verdeeld moet worden per gebied, aan de eerstvolgende plannen die in dat budget passen.

Bij de Haarlemmerhouttuinen is een restbudget van € 14.500. Maar er is geen enkel plan in dat gebied wat in dat budget past. Dus vervalt het budget aan Centrum Oost en West.

Bij de Oostelijke Eilanden is een restbudget van € 11.900. Daar past in: 'Gezond bewegen 55+ in de Witte Boei en de Boomspijker'. De rest, € 1.900, vervalt aan Centrum Oost en West, omdat er geen plan is die in dat budget past.

In Centrum Oost en West is een restbudget van € 17.300 met daarbij opgeteld het restbudget van de Haarlemmerhouttuinen (€ 14.500) en het restbudget van de Oostelijke eilanden (€ 1.900). In totaal dus: € 33.7000.

Onder de streep passen daar de volgende plannen daarin:

1. Vergroening Czaar Peterbuurt (€ 10.000). Er blijft dan € 23.700 over. Het volgende plan dat daarin past is:
2. Zie je ze vliegen?! Vogels kijken in de stad (€ 10.000). Er blijft dan € 13.700 over. Het volgende plan dat daarin past is:
3. Groenmarkt Czaar Peterbuurt (€ 8.000). Dan is er nog € 5.700 over. Het volgende plan dat daarin past is:
4. Top tieners (€ 2.500). Dan is er nog € 3.200 over. Het volgende plan dat daarin past is:
5. Boekenruilkast Feduzziplein (€ 3.000).

3.4 Wat zegt de uitslag?

Opvallend is de grote hoeveelheid 'groene' plannen die hebben gewonnen. Bij Centrum Oost en West zijn vrijwel alle plannen, behalve 'Een veilig en plezierig Amstelveld' groenplannen. In totaal zitten er 17 groenplannen tussen de 28 winnende plannen. Daarna volgen zes plannen in de categorie 'Buurthuizen en Ontmoeting', twee in de categorie 'Verkeer en Openbare ruimte',één in de categorie 'Kunst en Cultuur' en één in de categorie 'Overig'.

Stadsdeel Centrum heeft ervoor gekozen om van tevoren geen categorieën aan te wijzen om zo niet van tevoren vast te leggen wat voor soort plannen ingediend konden worden. Op deze manier wordt duidelijk waar de bewoners behoefte aan hebben: meer groen.

Als we hier in de volgende editie van Centrum Begroot anders mee om willen gaan zouden we ervoor kunnen kiezen om, al dan niet in overleg met bewoners, toch thema's vast te stellen en/of het beschikbare geld evenredig over een aantal categorieën te verdelen, zodat uit alle categorieën winnaars uit de bus kunnen komen.

Wat verder opvalt, is dat er veel winnende plannen zijn in buurten met relatief veel bewoners. Ook is te zien dat het goed is geweest dat de Haarlemmerhouttuinen en de Oostelijke Eilanden om een eigen budget hebben gekregen, omdat de plannen daar in totaal minder stemmen hebben gekregen. De Haarlemmerhouttuinen en de Oostelijke Eilanden zijn relatief kleine gebied in vergelijking met de rest van het Centrum, wat ook kan verklaren dat er minder stemmen zijn opgehaald. Naar verhouding wonen daar immers minder mensen. Mogelijk stemmen bewoners vooral op plannen die hun eigen buurt verbeteren, wat ook verklaart waarom er minder stemmen zijn uitgebracht op plannen in of voor specifieke wijken.

3.5 Steminformatie

Er is een onderzoek gedaan door een informatieanalist naar de stemmers van Centrum Begroot. Het volledige onderzoek is terug te vinden in de bijlage, hierin zijn ook handige grafieken verwerkt. In deze paragraaf wordt kort ingegaan op de resultaten.

8.500 van de 77.103 stemgerechtigde bewoners hebben hun stem uitgebracht tijdens Centrum Begroot 2020. Dat komt neer op **11%** van de stemgerechtigde bewoners in stadsdeel Centrum.

Door bewoners in de leeftijdscategorie 61 t/m 70 jaar is het meest gestemd en door bewoners boven de 80 jaar het minst. Mannen en vrouwen waren over het algemeen even actief in het uitbrengen van hun stem tijdens Centrum Begroot 2020.

Van alle 8.500 stemmers is in zo'n 78% van de gevallen het geboorteland Nederland.

In Centrum Oost is door meer mensen gestemd dan in Centrum West. De wijken waar stemgerechtigde bewoners relatief het vaakst hun stem hebben uitgebracht zijn Nieuwmarkt/Lastage (15,1%) en de Oostelijke Eilanden (13,6%).
Het minst vaak is er gestemd in de Burgwallen-Nieuwe Zijde. Binnen deze wijk heeft 8,6% van alle stemgerechtigde bewoners gestemd gebruik gemaakt van hun stemrecht.

Van alle 8.500 stemmen komt het grootste aandeel uit de Oostelijke Eilanden/Kadijken.

4 Leeftijd stemmers

Dit jaar was de wens om ook kinderen vanaf 10 jaar mee te laten doen met het indienen van plannen en met het stemmen op de plannen. Dit is besproken met de privacy officer. De privacy officer heeft aangegeven dat ouders toestemming moeten geven om het kind te laten stemmen.

De vereisten van toestemming en bescherming van kinderen zijn vastgelegd in de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming). De preambule met de overwegingen daarvan gelden in dit geval en geven helderheid over hoe om te gaan met het stemmen voor kinderen. Het gaat om de overweging 32 (toestemming) en de overweging 38 (kinderen) AVG.

'Toestemming van de wettelijke vertegenwoordigers is vereist in het geval van kinderen ter bescherming van deze.' Kinderen worden gezien als een kwetsbare groep waardoor extra bescherming nodig is. Impliciete toestemming is niet voldoende. Ouders zouden namens hun kinderen expliciet moeten toestemmen. Dat kan door een vakje aan te klikken op de website waardoor de ouder actief toestemming geeft (dus niet reeds ingevuld). Of de stemcode kan worden verstrekt aan de ouders zodat die kunnen kiezen of ze expliciete toestemming geven door met die code op een vakje aan te klikken of niet.

Alle kinderen onder de 12 jaar hebben om deze reden geen persoonlijke brief gekregen gericht aan hen. De brief werd gericht aan de ouders of verzorgers van het kind. In de brief is aangegeven dat het kind met de code kan meebeslissen over de verdeling van het geld. Er wordt gevraagd of zij dit samen met hun kind willen doen. Hiermee is de ouderlijke toestemming ondervangen. Maar het verdient aanbeveling om dit bij een eventuele nieuwe editie nader te onderzoeken.

5 Verhouding Centrum Begroot en subsidies

In de gemeente Amsterdam is het mogelijk om subsidie aan te vragen voor verschillende activiteiten. Tijdens de haalbaarheidstoets van de ingediende plannen van Centrum Begroot is geconcludeerd dat veel ingediende plannen van Centrum Begroot, op grond van de inhoud, ook in aanmerking zouden kunnen komen voor subsidie op basis van een reeds bestaande subsidieregeling. Centrum Begroot overlapt dus met bestaande subsidieregelingen en schuurt soms met bestaande subsidies.

De reden hiervoor is dat subsidieaanvragen veel grondiger worden getoetst dan de plannen van Centrum Begroot. Zo is er voor subsidies een stedelijk gereguleerde procedure met een meer-ogen beoordelingsprincipe, waarbij aanvragen worden getoetst op basis van een activiteitenplan en begroting en waarbij achteraf een verantwoording dient te worden overlegd om het definitieve recht op subsidie vast te kunnen stellen.

Geconstateerd is dat mensen gaan 'shoppen' door zowel een plan in te dienen bij Centrum Begroot, als een subsidie aan te vragen bij het subsidie loket. Bovendien is bij een aantal subsidieregeling sprake van een maximaal te verlenen subsidiebedrag per activiteit. Hierdoor komen situaties voor waarbij reeds subsidie is verleend voor het maximale bedrag dat is bepaald in de betreffende subsidieregeling en initiatiefnemers daarbovenop nog een aanvraag doen bij Centrum Begroot. In andere gevallen zou dit kunnen leiden rechtsongelijkheid; aanvragen worden immers op verschillende inhoudelijke en financiële criteria beoordeeld afhankelijk van de regeling op basis waarvan deze is ingediend.

5.1 Subsidie Bewonersinitiatieven

Via de website van de gemeente Amsterdam is het mogelijk een subsidie aan te vragen voor een bewonersinitiatief. Zowel bewoners als organisaties kunnen subsidie aanvragen, zolang de activiteiten maar ten goede komen aan Centrum-bewoners en passen binnen de inhoudelijke criteria. Met een bewonersinitiatief wordt bedoeld 'een activiteit waar de buurt van opknapt of gezelliger of veiliger wordt'. Het moet om activiteiten gaan die een aanvulling zijn op het bestaande aanbod van fysieke of sociale voorzieningen. Of activiteiten die een gat in het bestaande aanbod opvullen. De subsidie is bedoeld om initiatieven te ondersteunen die de woon- en leefbaarheid helpen verbeteren, de sociale samenhang en het onderlinge contact tussen bewoners bevorderen en de verbondenheid van bewoners met hun buurt versterken. Het maximale bedrag voor deze initiatieven is € 5.000 per aanvraag. Subsidies in het kader van bewonersinitiatieven kunnen het gehele jaar door aangevraagd worden.

Deze doelstellingen zijn bijna gelijk aan de criteria en indieningsvereisten voor Centrum Begroot. Voor een aantal plannen, zoals de burendag of een straatfeest, had deze subsidieregeling gebruikt

kunnen worden. Alleen was het toe te kennen bedrag dan aanzienlijk lager geweest dan deze indieners nu vragen bij Centrum Begroot. De regels voor ingediende plannen bij Centrum Begroot zijn veel flexibeler dan die van de bestaande subsidie. Het bedrag is niet gelimiteerd bij Centrum Begroot.

5.2 Subsidieregeling gebiedsgebonden kunst en cultuur

Particulieren en kunst en cultuurinstellingen kunnen subsidie aanvragen voor 1) laagdrempelige, buurtgerichte en buurtgebonden culturele activiteiten 2) open atelierroutes. Subsidies voor de regeling kunst en cultuur kunnen tweemaal per jaar ingediend worden.
Ook bij deze regeling zijn inhoudelijk beoordelingscriteria en maximale subsidiebedragen vastgesteld oplopend tot € 10.000 en is geconstateerd dat organisaties bovenop een reeds verleende subsidie een aanvraag indienen bij Centrum Begroot.

5.3 Subsidie Sociale Basis

Particulieren en organisaties kunnen subsidie aanvragen voor activiteiten in de sociale basis die gericht zijn op het vergroten van de samenredzaamheid en zelfredzaamheid, participatie, ontplooiing en talentontwikkeling van en gelijke kansen voor Amsterdammers.
Deze subsidie kan men aanvragen voor het stadsbreed uitvoeren van de ondersteuningsstructuur voor sport en bewegen en voor activiteiten die de zelfredzaamheid, ontplooiing en gelijke kansen van volwassenen of de Amsterdamse jeugd vergroten.

Ook dit soort initiatieven kunnen worden ingediend bij Centrum Begroot.

5.4 Subsidie groene daken en groene gevels

Amsterdammers en organisaties kunnen subsidie aanvragen voor het aanleggen van groene daken en gevels. Het subsidiebedrag is maximaal 50% van de kosten van het groene dak of de groene gevel.

Veel initiatieven die zijn ingediend op de site van Centrum Begroot zijn initiatieven voor groene gevels en groene daken. Een aantal winnende plannen zijn: groene gevels op het pand van de Halve Wereld en groene daken op woonboten. Met het gewonnen geld van Centrum Begroot wordt een veel groter deel van de kosten (in het geval van de groene gevels het hele bedrag) betaald door het stadsdeel dan mogelijk is via een subsidie-aanvraag.

5.5 Fonds voor Centrum (in oprichting)

Begin 2021 gaat Fonds voor Centrum van start. Fonds voor Centrum verdeelt geld voor initiatieven die een bijdrage leveren aan een mooiere, groenere, meer veilige, kleurrijke of schonere buurt. Het gaat hierbij om projecten die de buurt verrijken op het gebied van bijvoorbeeld cultuur, welzijn, gezondheid, ouderen, kunst, natuur, sport, jeugd en veiligheid. De nadruk ligt op de actieve betrokkenheid van bewoners, de onderlinge verbinding van mensen en het verhogen van saamhorigheid in de buurt. In de regel gaat het hierbij om kleinschalige initiatieven en kleine bedragen (max. € 1.500 voor particulieren en € 3.000 voor organisaties) die worden verdeeld door een buurtcomité bestaande uit bewoners.

5.6 Conclusie

In het algemeen kan dus worden geconcludeerd dat er een veelheid aan regelingen bestaat waarvan ambtenaren niet altijd het overzicht hebben, laat staan bewoners. De subsidieregelingen hebben qua doelstellingen veel overlap met Centrum Begroot. De regels van Centrum Begroot zijn in het algemeen veel soepeler dan de regels van de subsidieregelingen.

6 Input bewoners

Het is belangrijk om een goed beeld te hebben van wat bewoners van Centrum Begroot vinden. . We kregen net als in 2019 veel positieve reacties van bewoners. Mensen gaven aan het zeer te waarderen dat zij mee mogen denken en beslissen over waar het geld aan wordt besteed. Dat neemt niet weg dat er ook kritieken zijn. Bewoners hadden veelal dezelfde kritiek op Centrum Begroot. Hieronder wordt dit uiteengezet. Daarnaast ook een peiling uitgevoerd op Facebook om input bij bewoners op te halen. De resultaten hiervan zijn ook opgenomen.

6.1 Andere doeleinden

Een veel gehoord punt van kritiek van bewoners was dat het geld ten goede zou moeten komen aan zaken die de gemeente (in hun ogen) niet goed kan oplossen, zoals het afval probleem en de kade en bruggen die op instorten staan. Ook is er meerdere malen door bewoners aangegeven dat zij het onverantwoord vinden van de gemeente om dit project, met dit budget, door te laten gaan in deze tijd van crisis. Bedrijven gaan op dit moment ook zuiniger om met hun uitgaven omdat het onduidelijk is wat de impact van corona is op de bedrijfsvoering in de toekomst. Daarom zou de gemeente ook de hand op de knip moeten houden zodat er geen tekorten ontstaan wanneer andere doeleinden meer geld behoeven.

6.2 Kwaliteit ingediende plannen

Een aantal bewoners hebben hun ongenoegen geuit over de kwaliteit van de ingediende plannen. Men vond dat er een veel te hoog bedrag aan 'kneuterige bestemmingen' wordt besteed. De bedoeling van het project, meer zeggenschap voor bewoners, wordt wel gewaardeerd, maar er zou door de gemeente beter moeten worden gekeken naar de duurzaamheid van de plannen. En ook zou de gemeente moeten weten wat de buurt echt nodig heeft.

6.3 Input buurtorganisaties

Eerder dit jaar heeft een gesprek plaatsgevonden met het bestuur van de buurt organisatie BO1018, over Centrum Begroot. Wat uit dit gesprek naar voren kwam was voornamelijk dat Centrum Begroot is bedacht door de gemeente voor haar bewoners, zonder dat bewoners of buurtplatforms hierbij betrokken zijn. De wens werd geuit om iets anders te ontwikkelen samen met bewoners en bewonersorganisaties. Een buurtbudget zou per buurt uitgegeven moeten worden en niet een hoop geld dat over de schutting wordt gegooid naar bewoners die het dan

moeten uitvechten. Ze noemen het voorbeeld van stadsdeel Noord waar echt per buurt wordt gewerkt, waardoor veel meer een gesprek ontstaat en je met elkaar werkt en niet tegen elkaar.

Ook gaven zij aan dat het competitie-element dat Centrum Begroot heeft, door mensen te stemmen of liken, ongewenst is. Bewoners worden zo tegenover elkaar gezet en wie het beste kan lobbyen zou meer kans maken op het geld. Verder is aangegeven dat het te veel openbare ruimte plannen zou opleveren, die eigenlijk het 'gewone' werk van de gemeente zijn. De gemeente zou dat soort projecten hoe dan ook moeten uitvoeren en de projecten zouden niet afhankelijk moeten zijn van Centrum Begroot.
Ook is vanuit wijkcentrum d'Oude Stadt aangegeven dat zij het oneens zijn met de manier waarop Centrum Begroot top-down wordt ingezet. De wijkraad heeft aangegeven dat elke buurt 'van onderop' het recht moet krijgen om (onderbouwd) een buurtbudget aan te vragen.

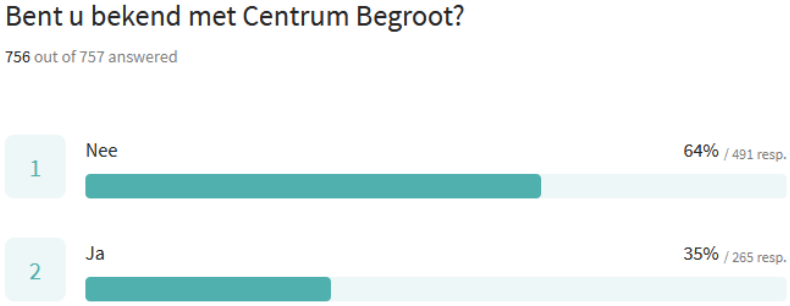
6.4 Buurten met veel bewoners hebben meer stemmen

Nadat de uitslag bekend werd gemaakt was duidelijk te zien dat de plannen in buurten met veel bewoners, veel meer stemmen hadden gekregen. Zowel van gebiedsmakelaars als van planindieners kwam het geluid dat de plannen in, bijvoorbeeld gebieden als de wallen en rondom de uitgaanspleinen, veel minder kans maken. Er zijn daar in verhouding gewoonweg minder bewoners die voor deze plannen stemmen. De vraag was dan ook of de gemeente de buurtbudgetten niet veel meer kunnen opsplitsen dan nu, om te waarborgen dat iedere buurt ongeveer evenveel kans maakt. Ook had het wijkcentrum Gouden Reaal geklaagd dat er te weinig plannen in de Jordaan budget gewonnen hadden. Reden hiervoor zou zijn dat de veelal oudere bewoners niet digitaal vaardig genoeg zijn om online te stemmen.

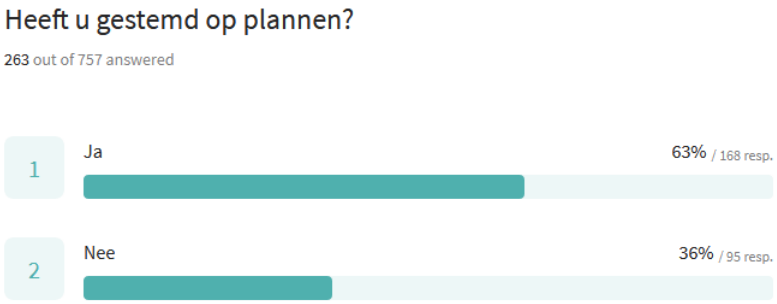
6.5 Uitslag online peiling

Er is een online peiling uitgevoerd via facebook om te achterhalen wat bewoners van Centrum Begroot vinden. Deze peiling heeft twee weken online gestaan, van 5 t/m 19 november 2020. De vragenlijst is maar liefst 757 keer ingevuld, waarvan 64,5 % de enquête volledig hebben ingevuld.

Samengevat kwam het volgende naar voren:

Hierna werd gevraagd wat bewoners goed aan Centrum Begroot vinden en daarna wat er beter kan.

Wat is goed?
Samengevat vinden de respondenten het vooral heel goed dat ze mee kunnen bepalen en mee kunnen denken over wat er in hun buurt gebeurt. Het geeft bewoners het gevoel meer invloed te hebben op hun omgeving. Het wordt gewaardeerd dat bewoners zowel plannen kunnen indienen als kunnen stemmen op de plannen. Het is goed dat bewoners zelf mogen bepalen waar geld aan wordt besteed, het is een eerste stap richting burger begroten. Iedereen kan meedoen, het is laagdrempelig. Het initiatief geeft mensen het gevoel meer betrokken te worden bij hun buurt en het draagt bij aan de leefbaarheid en sociale cohesie in de buurt. Het wordt ook gewaardeerd dat men wordt gestimuleerd om na te denken over wat er beter kan in de buurt. En daarnaast vindt men het fijn dat er keuze was uit zowel grote als kleine plannen en dat deze zonder al te veel rompslomp kunnen worden uitgevoerd.

Wat kan beter?
Bewoners hebben aangegeven wat zij vinden wat beter kan. Een veel gelezen kritiekpunt is dat de communicatie beter moet. Veel mensen wisten niets af van Centrum Begroot, of wisten pas te laat dat zij een plan konden indienen of konden stemmen. Het stadsdeel zou Centrum Begroot eerder en langer onder de aandacht van bewoners moeten brengen en houden.

Daarnaast vinden bewoners dat er meer geld beschikbaar moet zijn. Nu winnen vaak kleinschalige plannen terwijl er geld zou moeten zijn voor grootschalige verbeteringen in het Centrum of zelfs de hele stad. Veel respondenten gaven aan dat er wel erg veel groenplannen hebben gewonnen en

dat het ontbreekt aan diversiteit. Het budget zou moeten worden verdeeld in thema's, zodat ook ander soort plannen budget krijgen. Omdat het vaak kleine groenprojectjes zijn die budget hebben gewonnen, is er ook een grotere kans dat het weer verloedert en dan is het weggegooid geld. Een respondent stelde voor dat de gemeente een begroottool zou moeten hebben voor de hele stad, zodat bewoners kunnen aangeven welke grootschalige projecten zouden moeten worden uitgevoerd met het beschikbare budget.

Sommige respondenten zijn van mening dat veel van de plannen van Centrum Begroot zaken zijn die onder regulier onderhoud van de gemeente vallen. De gemeente had deze zaken al lang moet oppakken. Het is vreemd en jammer dat het budget daaraan op gaat.

Ook is vaak aangegeven dat de manier van stemmen, met budget verdelen, ingewikkeld is. Er werd soms aangegeven dat men maar wat plannen in het mandje stopten om het budget op te maken. Op die manier krijgen veel plannen met weinig budget toch stemmen. Een makkelijkere manier van stemmen zou zijn een top 5 doorgeven. Op die manier winnen ook de plannen die het meest gekozen worden. Een vakjury is ook geopperd. Ook beoordeling in discussiegroepen van bewoners is genoemd.

Wat ook vaak als verbeterpunt terugkwam is dat de gemeente transparanter moet zijn over het proces van Centrum Begroot. Daarnaast zou de gemeente ook beter moeten communiceren over de resultaten. Het is vaak niet duidelijk wat er al is uitgevoerd. Ook was men van mening dat het veel te lang duurt voordat er een plan is uitgevoerd.

Een ander veel gehoord kritiekpunt is dat er belangrijkere zaken in de stad spelen, zoals (gebrek aan) handhaving, kades en bruggen die op instorten staan of te veel zwerfafval, die veel belangrijker zijn. Hier zou de gemeente dit geld aan moeten besteden.

Tenslotte, is er aangegeven dat niet alle buurten vertegenwoordigd zijn met plannen. We zouden buurten actiever moeten betrekken en het budget verder moeten opknippen in buurten. Wellicht kan het stadsdeel het indienen van plannen nog laagdrempeliger maken door hulp aan te bieden bij het opstellen van een projectplan. Dat is voor veel mensen ingewikkeld. Dat geldt ook voor de begroting.

Volgend jaar weer?
De laatste vraag in de enquête was of men volgend jaar wel weer mee wilde doen. Hierop heeft 70% van de 263 respondenten die deze vraag hebben beantwoord, bevestigend geantwoord.

7 Kosten

Er zijn kosten die specifiek voor Centrum Begroot zijn gemaakt, zoals kosten voor de webpagina of de facebook campagne. Die kosten zijn hieronder terug te vinden in een overzicht. Naast deze kosten zijn er ook uren ambtelijke capaciteit ingestoken. Hieronder is een globale schatting van capaciteit en kosten gemaakt.

7.1 Inschatting ambtelijke capaciteit

Voorbereiding en besluitvorming Centrum Begroot *Opstellen concept plan en besluitvorming via MT, DB en stadsdeelcommissie* Strategisch Adviseur: 16 uur schaal 12 (uurtarief € 52,37) *Opstellen stukken tijdelijke opschorting via DB* Strategisch Adviseur: 8 uur schaal 12 *Opstellen stukken haalbaarheidsuitslag via DB en stadsdeelcommissie* Strategisch Adviseur: 50 uur schaal 12
Eerste communicatie campagne Inhoud: Strategisch Adviseur en Communicatieadviseur 4 uur schaal 12, 4 uur schaal 11 (uur tarief € 46,38) Moderatie website en mailbox: Strategisch Adviseur gemiddeld 30 mins-1 uur per werkdag. Looptijd van 2 maart tot en met 3 juni mei: 40 uur schaal 12.
Haalbaarheidtoets van plannen De haalbaarheidstoetsen werden in eerste instantie meteen na het behalen van de 50 likes gedaan. Dit werd gedaan door 3 gebiedsmakelaars en 1 strategisch adviseur. Gemiddeld kost een haalbaarheidstoets 1 uur per plan. De simpelere plannen nemen minder tijd in beslag maar de grote ingewikkelde plannen juist weer meer. Er is ook een sessie gehouden waarin alle plannen werden besproken met een groep experts. 1 uur per plan betekent 119 uur in totaal voor de 119 plannen met 50 likes 60 uur door schaal 11 59 uur door schaal 12 **Haalbaarheidstoets-werksessie 10 juni 14:00-16:00** 2 gebiedscoördinatoren (schaal 13, uurtarief € 56,59) 4 programmamanagers (schaal 13)

1 projectleider (schaal 13) 1 strategisch adviseur (schaal 12) 2 gebiedsbeheerders (schaal 11) 5 gebiedsmakelaars (schaal 11) 1 beleidsmedewerker sociaal (schaal 11)
Tweede communicatie campagne Inhoud: Strategisch Adviseur en Communicatieadviseur 4 uur schaal 12, 4 uur schaal 11 Moderatie website en mailbox: gemiddeld 1 uur per werkdag. Looptijd van 22 juli t/m 8 september: 27 uur schaal 12.
Voorbereiden bekendmaken uitslag 50 uur schaal 12
Subsidiëren/ uitvoeren van de plannen Nog niet bekend

Totaal aantal uur in schaal 11: 88 uur maal uurtarief € 46,38 = € 4.081,44
Totaal aantal uur in schaal 12: 260,5 uur maal uurtarief € 52,37 = € 13.642,39
Totaal aantal uur in schaal 13: 17,5 uur maal uurtarief € 59,13 = € 1.034,78

Totale kosten manuren[4]: € 18.758,61

7.2 Kosten uitvoeren Centrum Begroot

Wat	Kosten
Werkzaamheden van OpenStad: - Op maat maken participatief begroten - Procesbegeleiding - Ondersteuning en monitoring tijdens live-periodes - Aanleveren uitslag, evaluatie en afronding	€ 14.480
Filmpjes DB voor de site	€ 1.815
Flyer drukken en verspreiden	€ 1.807,28
Facebook ad campagne eerste fase	€ 1.720
Facebook ad campagne tweede fase	€ 1.720
Drukwerk brieven en enveloppen	€ 11.151, 89

[4] In vergelijking met vorig jaar zijn de kosten van inzet personeel aanzienlijk lager. In 2019 waren die kosten € 27.705,97. Een verklaring hiervoor is dat niet alles weer opnieuw bedacht hoefde te worden en dat een kleinere groep mensen 'dedicated team' betrokken was dan vorig jaar.

Bloemen winnaars	€ 448,75
Totaal	€ 21.991,03

Ook de kosten voor het uitvoeren van Centrum Begroot zijn dit jaar aanzienlijk lager uitgevallen dan vorig jaar. De kosten van Open Stad zijn naar beneden gegaan omdat zij de meeste inhoud van de website al hadden gebouwd. Ook hebben we dit jaar geen twee rondes met brieven uitgedaan wat ook erg veel geld scheelt (bijna € 10.000).

In totaal is de overhead voor Centrum Begroot dus naar schatting ongeveer: € 45.968,64
Vorig jaar was dat in totaal € 72.184,41.

In de evaluatie hebben de gesprekken met andere stadsdelen, collega's en bewoners veel tijd in beslag genomen. Naar schatting ongeveer 80 uur, in schaal 12. Deze kosten zijn nu niet meegerekend omdat deze vorig jaar ook niet zijn meegerekend in het totaalbedrag.

8 Leerpunten

In deze paragraaf wordt ingegaan op zaken die goed gingen en die beter konden. Deze worden meegenomen als aanbeveling voor een eventuele volgende editie van Centrum Begroot.

8.1 Doel en Bereik

Het doel van Centrum Begroot is bewoners meer zeggenschap geven over het besteden van overheidsgeld. Daarnaast heeft Centrum begroot een beroep gedaan op de creativiteit van haar bewoners, wat veel interessante plannen heeft opgeleverd.

Dit jaar hebben 8.520 mensen gestemd, wat aanzienlijk lager is dan vorig jaar: 14.242 mensen. Er is niet direct een verklaring voor, maar vorig jaar hadden is bijvoorbeeld de stembrief een tweede maal uitgestuurd, omdat er veel berichten binnen waren gekomen dat mensen de stembrief niet ontvangen hadden. Dit heeft tot een piek in het aantal stemmen geleid en heeft ongeveer 2.000 extra stemmen opgeleverd. Maar ook zonder deze 2000 extra stemmen was de opkomst vorig jaar hoger.

Ook zal de corona crisis invloed hebben gehad op het aantal mensen die hebben gestemd. Zo konden bewoners niet geholpen worden in buurthuizen met stemmen. En het feit dat de stemperiode voor een groot deel tijdens de zomervakantie was ingepland kan hebben bijgedragen aan een lagere opkomst.

Dit jaar zijn wel meer plannen ingediend dan vorig jaar. Vorig jaar zijn er 144 plannen ingediend en dit jaar 173 plannen. Er zijn dit jaar dus wel meer bewoners geactiveerd om een plan in te dienen, maar niet meer stemmers.

8.2 Centrum Begroot inclusiever maken

Er hebben dus minder mensen gestemd. Op de Oostelijke Eilanden en de Haarlemmerhouttuinen hebben de plannen minder stemmen gekregen, alhoewel er wel een hoog percentage bewoners heeft gestemd. Het is belangrijk om rekening te houden met sociaal economische status, opleiding en taalvaardigheid. Niet iedereen opent post van de gemeente. Daarnaast is de brief in het Nederlands, terwijl er in stadsdeel Centrum ook veel mensen met een migratieachtergrond wonen. In Stadsdeel West hebben ze dit opgelost door de brief in meerdere talen te laten opstellen en deze op de website te plaatsen. In de verstuurde Nederlands geschreven brief staat in meerdere talen dat op de website een volledige vertaling te vinden is. Dat zou ook een uitkomst bieden voor de vele expats die in stadsdeel Centrum wonen.

8.3 Offline-component vergroten

In stadsdeel Nieuw- West hebben ze, naast het digitaal indienen van plannen, bewoners ook een postkaart/antwoordkaart gestuurd. Deze konden bewoners weer terugsturen naar het stadsdeel met een plan voor hun buurt. Ook konden mensen plannen inspreken via een voicemessage in Whatsapp.

In stadsdeel Noord konden bewoners zowel digitaal als offline stemmen. Bewoners konden online hun stem uitbrengen, maar werden daarnaast ook uitgenodigd om bij de stembijeenkomst aanwezig te zijn. In deze bijeenkomst kunnen bewoners aan gesprektafels offline hun stem uitbrengen. De online stemmen en offline stemmen telden beide voor 50% mee.
In Noord is er bij een ander proces ook gebruik gemaakt van een stemkaart. De stemkaart kon worden ingeleverd bij een buurthuis in een grote brievenbus. Door het indienen van plannen en het stemmen ook op papier mogelijk te maken, kunnen mensen die niet heel digitaal vaardig zijn gemakkelijker meedoen. Een mogelijk idee zou kunnen zijn om in de kwetsbare wijken in het Centrum het stemmen volledig offline vorm te geven.

Stadsdeel Noord is momenteel bezig met het proces in Terrasdorp. Hier hebben ze naast de stembrief, ook een krantje met alle plannen waarop gestemd kan worden verstuurd aan de bewoners. Bewoners hebben zo een goed overzicht van alle plannen waarop gestemd kan worden. In Nieuw West kunnen bewoners vervolgens ook per telefoon hun stem uitbrengen. De stemcode wordt dan ingevuld door een medewerker die namens de beller op de gewenste plannen stemt.

8.4 Opknippen Buurtbudget

Om Centrum Begroot inclusiever te maken is vorig jaar besloten om het buurtbudget te verdelen in buurten, zodat de kwetsbare gebieden over een eigen buurtbudget beschikken. Dat is dit jaar gedaan voor Kattenburg, Wittenburg en Oostenburg en voor de Haarlemmerhouttuinen. Maar er zijn ook andere buurten waar de bewonersdichtheid lager is en waar plannen minder kans maken op budget. In de Jordaan wonen vrij veel ouderen die moeite hebben met digitaal stemmen. Het percentage stemmers in de Jordaan ligt, met 9%, lager dan in de rest van Centrum. Het behoort tot de mogelijkheden om het budget nog verder op te knippen in buurten, zodat ook buurten met minder bewoners kans maken op het budget.

8.5 Bewoners meer mee laten bepalen

Om te zorgen dat meer bewoners meedoen met Centrum Begroot is het van belang om bewoners te enthousiasmeren en zich betrokken te laten voelen bij het proces. Bij Centrum Begroot kan iedereen plannen indienen, maar zijn bewoners niet betrokken bij het proces dat hieraan vooraf gaat. Bewoners zouden ook mee kunnen denken bij het ontwerpproces van een nieuwe editie van Centrum Begroot. Zo bepalen in Oost en Noord de bewoners uit het gebied welke thema's zij belangrijk vinden voor hun buurt. Daarna mogen de buurten het beschikbare budget verdelen over deze thema's. En dan mag iedereen plannen indienen die onder deze thema's passen, waar vervolgens (na een haalbaarheidstoets te hebben doorlopen) op gestemd kan worden. In Noord gaan ze nog een stapje verder en hebben zij in Floradorp de bewoners ook het proces laten

bepalen. Bewoners bepalen dus op welke manier het geld wordt uitgegeven. Dit gebeurt allemaal in bijeenkomsten waar bewoners voor worden uitgenodigd. Op deze manier voelen bewoners zich meer betrokken bij het proces en wordt het eigenaarschap vergroot.

8.6 Evaluatie proces

2019 was het eerste jaar dat het proces van Centrum Begroot in stadsdeel Centrum is doorlopen. Toen hebben we al veel dingen geleerd en dit jaar anders gedaan. Toch zijn er ook dit jaar weer enkele punten die verbeterd kunnen worden.

8.6.1 De haalbaarheidstoets

Dit jaar was een planindiener het oneens was met het feit dat het ingediende plan niet door is gegaan naar de stemronde. In de haalbaarheidstoets is gekeken of de plannen voldeden aan de criteria van Centrum Begroot. Een daarvan is dat het plan moet bijdragen aan de leefbaarheid in de buurt. Het plan 'een regenton met korting' vond de haalbaarheidscommissie niet aan deze criteria voldoen omdat niet alle bewoners in het Centrum hier gebruik van kunnen maken, de tonnen in particulier bezit komen, en het een commerciële actie betreft. Een bewoner moet immers de regenton nog steeds aanschaffen, weliswaar met korting. De planindiener is het hiermee oneens omdat een regenton bijdraagt aan de waterberging en dus aan de leefbaarheid.

Het is erg lastig om subjectieve criteria goed te beoordelen. Daarom is het aan te bevelen om volgend jaar objectieve criteria te hanteren. Bijvoorbeeld:

1. Centrum Begroot ondersteunt geen commerciële activiteiten
2. Plannen die op particulier bezit worden gerealiseerd worden uitgesloten van deelname

Ook is het aan te bevelen dat de haalbaarheidstoets enigszins geüniformeerd wordt op stedelijk niveau. Het plan 'korting op een regenton' is in stadsdeel West bijvoorbeeld wel door de haalbaarheidstoets gekomen. Het plan van Grachten van Smaragd, de groene daken op woonboten, is echter in stadsdeel West uitgesloten van deelname (omdat er al een subsidie groene daken voor is), terwijl het in stadsdeel Centrum het winnende plan is geworden. Dit leidt tot veel verwarring bij planindieners. Op dit moment wordt er op stedelijk niveau gewerkt aan een kader voor de buurtbudgetten, waar de haalbaarheidstoets ook een belangrijk punt van aandacht is. Wij verwachten dat een aantal van bovengenoemde punten hiermee wordt opgelost.

8.6.2 Spelregels verdeling restbedrag van te voren vastleggen

Veel criteria zijn vooraf vastgelegd, maar er is niet vooraf vastgelegd hoe het restbudget verdeeld zou worden. Vorig jaar is er één plan onder de streep geëindigd. Er was een relatief klein extra bedrag nodig om dit plan alsnog te kunnen realiseren. Toen is besloten om dit plan toch te financieren.

Dit jaar zijn er drie gebieden met drie restbedragen. In totaal was het restbedrag € 43.700. Van tevoren is niet vastgelegd hoe dit restbedrag zou worden verdeeld. Aan de stadsdeelcommissie zijn enkele opties voorgelegd:

1. *De restbedragen per gebied aanbieden aan het eerstvolgende plan onder de streep*
   Op de Oostelijke eilanden hebben we een restbedrag van € 11.900. In de Haarlemmerhouttuinen hebben we een restbedrag van € 14.500 en in Centrum een restbedrag van € 17.300. Mogelijk kunnen de indieners van de plannen die onder de streep eindigen een groot gedeelte van het plan uitvoeren met het restbedrag. Daarom zouden we de restbedragen per gebied kunnen aanbieden aan de indieners van de plannen die net onder de streep eindigen.

2. *Het restbedrag delen door drie en dit bedrag aanbieden aan het eerstvolgende plan onder de streep per gebied*
3. Het restbedrag van € 43.700 kan worden gedeeld door drie, zodat elk gebied eenzelfde bedrag te verdelen heeft. Zo bieden we de restbedragen in gelijke bedragen (van € 14.566, 67) aan, aan de indieners van de plannen die net onder de streep eindigen.

4. *De stadsdeelcommissie kiest een plan om het restbedrag aan toe te kennen*
   Het restbedrag van € 43.700 kan ook aan één plan worden toegekend. Het staat de stadsdeelcommissie vrij om een plan te kiezen.

Uiteindelijk heeft de stadsdeelcommissie geen van deze opties gekozen, maar gestemd voor het voorstel van één van de commissieleden om het restbedrag te verdelen tussen de plannen onder de streep die wel in het bedrag pasten.

De planindieners van 'Mozaiekroute Oostelijke Eilanden' en van 'Buurtgezichten' hebben het stadsdeel benaderd om met minder budget het plan toch uit te willen voeren. Door dit besluit is dat niet mogelijk. In plaats daarvan hebben plannen met aanzienlijk minder stemmen het budget gekregen en is het restbudget van de Haarlemmerhouttuinen en deel van de Oostelijke Eilanden niet ten goede gekomen aan die gebieden.
Het commentaar van Open Stad hierop was dat deze plannen minder draagvlak hebben en toch budget krijgen, terwijl de plannen met meer draagvlak waarschijnlijk toch veel kunnen doen met het restbudget. Daar staat tegenover dat een eventuele uitvoering met minder budget niet de variant is waar door bewoners op is gestemd, en wellicht niet hetzelfde aantal stemmen zou hebben gekregen.

8.7 Aanbevelingen

1 Objectieve haalbaarheidstoets criteria hanteren;
2 Beter nadenken over communicatie met en betrekken van kinderen, bezoek op scholen is niet genoeg. Denk aan plannen insturen via tik tok;
3 Beter communiceren over het proces en de resultaten;
4 Bewoners ook wijzen op bestaande subsidie mogelijkheden voor groene daken (en andere bestaande subsidies);

5 Duidelijk in de spelregels opnemen dat de aanschaf van producten die niet ten goede komen aan de gemeenschap uitgesloten is van deelname aan Centrum Begroot
6 Bepalen of plannen die in een voorafgaand jaar budget hebben gewonnen alsnog in een volgende editie mogen meedoen
7 Bepalen of een VVE/ondernemer/bewoner meer dan 1 plan mag indienen
8 In kwetsbare gebieden plannen indienen en stemmen zowel offline als digitaal vorm geven
9 Bewoners mee laten doen in het proces van het bepalen van thema's tot het verdelen van geld;
10 Meer capaciteit voor Centrum Begroot. Er is capaciteit voor toetsing van de plannen nodig en ook bij de ondersteuning van het uitvoeren van de 28 plannen. Daarnaast is ondersteuning voor het bijhouden van de e-mailbox van Centrum Begroot gewenst
11 Verder te gaan met een hybride variant van Centrum Begroot – om deels tegemoet te komen aan het proces

9 Inspiratie buurtbudgetten andere stadsdelen

9.1 Oost Begroot

Oost Begroot is begonnen in het gebied Oud Oost. Bewoners zijn via flyers uitgenodigd om mee te denken over de thema's. Men kon zich hiervoor aanmelden, maar dat was niet verplicht. Naar deze sessie zijn ongeveer 60 bewoners gekomen.

In deze bijeenkomst werd gevraagd waar men woonde en dat werd met stickers op de kaart aangegeven. Iedereen mocht aangeven welke thema's zij belangrijk vonden. Uiteindelijk werden de thema's die het meest genoemd waren gekozen als thema's voor Oost Begroot.
Daarna werd een vervolg bijeenkomst georganiseerd waarbij bewoners het geld konden verdelen. Zo is bepaald welk thema welk bedrag kreeg.

Hierna konden bewoners plannen indienen. Het stadsdeel heeft een partij ingehuurd, Wijkkunde, die mensen helpen met het indienen van plannen. Zij helpen mensen met een goed plan schrijven en een begroting maken.

Voor Oost Begroot Oud Oost zijn 66 plannen ingediend. 59 van deze plannen zijn haalbaar bevonden. Alle bewoners van Oud Oost van 12 jaar en ouder ontvangen een unieke stemcode, en kunnen online hun stem uitbrengen op hun favoriete plannen. Er werd van te voren aangekondigd wanneer er hulptroepen in de buurt op straat zouden zijn en op welke locatie. Hier konden mensen geholpen worden met stemmen.

Na sluiting van de digitale stembus zijn op 18 augustus de winnende plannen voor het gebied Oud-Oost bekendgemaakt. Met het beschikbare budget worden de 14 plannen met de meeste stemmen ten uitvoer gebracht. 3834 bewoners hebben hun stem uitgebracht, dat is 12,4% van alle bewoners van Oud-Oost van 12 jaar en ouder.

Door deze methode te hanteren worden bewoners eerder betrokken in het proces, wat het eigenaarschap kan vergroten. Toch heeft dit niet direct tot een veel hogere opkomst geleid dan bij stadsdeel Centrum. Ook hier kan corona een grote invloed hebben gehad. Op IJburg is het proces momenteel nog in volle gang, maar hier verwacht men wel een opkomst van minimaal 15% te halen.

In Oost is een team samengesteld van diverse disciplines die samen het team Oost Begroot vormen. Dit team bestaat uit ongeveer 12 mensen. Deze mensen zijn collega's die Oost Begroot naast hun andere werkzaamheden doen. Er is ook een persoon ingehuurd die zich fulltime bezig houdt met Oost Begroot. Zij helpen met de organisatie van de bijeenkomsten, het contact met bewoners etc. Dit maakt het eenvoudiger om het offline gedeelte uit te voeren. Er zijn mensen uit

dit team de straat op gegaan om mensen te vragen wat zij belangrijk vinden in hun buurt en ook om ze te helpen met stemmen. Om een soortgelijk proces te kunnen vormgeven in Centrum is dus meer capaciteit nodig.

9.2 Buurtbudgetten in West

Een interessante andere variant is hoe stadsdeel West het heeft ingericht. Naast West Begroot hebben zij ook buurtbudgetten per buurt. In deze variant kunnen bewoners het hele jaar door plannen indienen op de website. Per buurt is een website ingericht.

Er zijn een aantal voorwaarden waaraan het plan moet voldoen, soortgelijk aan de indieningseisen van Centrum Begroot. Daarnaast moet de indiener aantonen dat buurtbewoners het plan steunen. Vervolgens wordt het plan beoordeeld door een regiegroep waarin bewoners uit de buurt zitten. De regiegroep wordt ondersteund door de gebiedsmakelaars mbt beoordeling van de plannen. Als het plan is goedgekeurd beslist het dagelijks bestuur van West of het geld wordt uitgekeerd. Het dagelijks bestuur moet dat in West doen omdat het geld uitgekeerd wordt op basis van een subsidieregeling.

Wat mooi is aan deze variant, is het feit dat de regie volledig bij bewoners ligt. Bewoners dienen plannen in en bewoners beoordelen de plannen en bepalen waar het geld naartoe gaat. Alhoewel deze variant wel erg lijkt op de 'Begroot' versie, ligt hier toch meer verantwoordelijkheid bij de bewoners. Op deze manier wordt zeggenschap en eigenaarschap bij bewoners vergroot. Daarnaast is het wedstrijd element van Centrum Begroot niet aanwezig in deze variant. Alles wordt gedaan voor en door de buurt uiteindelijk.

9.3 Buurtbudget Noord

In Stadsdeel Noord is ervoor gekozen om de buurtbudgetten in te zetten voor kwetsbare wijken en niet voor het hele stadsdeel.

In Floradorp is ervoor gekozen om bewoners het proces te laten bepalen. De bewoners hebben dus vanaf begin tot het einde bepaalt hoe en voor wat het geld zou worden uitgegeven.
Er is hier door bewoners wel gekozen voor een soortgelijke constructie als in stadsdeel Oost. Bewoners kiezen samen thema's die ze belangrijk vinden voor de buurt en verdelen het geld over de thema's. Dit gebeurt in bijeenkomsten. Maar, er zijn ook flyers verspreid waarop mensen konden aangeven wat zij een belangrijk thema vinden voor de buurt. Deze flyer kon ingeleverd worden.

Bewoners hebben in het proces bepaalt dat stemmen zowel offline als online mogelijk moet zijn. Het was daarom dus mogelijk om online je stem uit e brengen, maar daarnaast werden alle bewoners ook uitgenodigd voor een stemmiddag. Het maakt dan niet uit of je al online hebt

gestemd. De stemmen die worden uitgebracht tijdens deze offline bijeenkomst, tellen voor de helft mee in het totaal. Bij deze bijeenkomst waren in Floradorp 150 mensen aanwezig. Ten opzichte van de online stem, telt de offline stem dus eigenlijk zwaarder. Uiteindelijk was de stemopkomst in Floradorp ongeveer 10%.

In stadsdeel Noord is een volledig team dat zich bezighoudt met democratisering. Maar dit team doet bijvoorbeeld ook subsidieaanvragen. Dus de structuur die daar gehanteerd wordt is anders dan in stadsdeel Centrum. De ambtenaren die zich volledig bezig houden met de buurtbudgetten zijn 1 fulltime medewerker die vooral het offline gedeelte doet en een part time projectleider. De processen met de buurten worden niet allemaal tegelijk doorlopen. Als er een proces is doorlopen wordt het volgende proces in een andere buurt gestart.